

Dovre kyrkjelege råd

- Avsender: Dovre kyrkjelege råd
- Høringsinstans: Kirkelig fellesråd og menighetsråd med fellesrådsfunksjoner
- Ønsker å ta stilling til høringen: **JA**

Avgitte svar

Lovens formål og medlemskapsspørsmål

1. Dagens tre lover erstattes av én felles lov om tros- og livssynssamfunn

jf. kap. [6](#), [8](#), [18](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Grunnloven § 16 åpner for å særbehandle Dnk, selv om vi ser at en felles lov signaliserer likebehandling. Det viktigste er likevel hva som står i loven.

2. Lovens formål skal være å understøtte tros- og livssynssamfunnene

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Positivt at staten ser verdien av aktive tros- og livssynssamfunn og vil støtte deres virksomhet. Lovforslagets § 8 kunne også vært tatt inn i lovens formål, fordi DNK er særlig behandlet i Grunnlovens § 16. Vi mener at statens ansvar for å finansiere trosopplæring må lovfestes i samsvar med tidligere vedtak på Stortinget.

3. Loven skal definere tros- og livssynssamfunn som "sammenslutninger for felles utøvelse av en religiøs tro eller et sekulært livssyn"

jf. [kap. 7](#) og § [1](#) i høringsnotatet (åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig

☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

4. Den gjeldende lovregulerte ordningen om barns tilhørighet til tros- og livssynssamfunn oppheves

jf. [kap. 18](#) og [§§ 2](#) og [3](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Der foreldre er medlemmer, bør barn gis status som tilhørighet. Trosopplæring og barneaktivitet er viktig i tros- og livssynssamfunn og bør anerkjennes gjennom loven.

Registrering og tilskudd

5. Det settes som krav for registrering av tros- og livssynssamfunn at samfunnet må ha mer enn 500 medlemmer som har fylt 15 år

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

100 medlemmer bør være tilstrekkelig.

6. Lovens antallskrav kan oppfylles ved at likeartede samfunn søker om å bli registrert i fellesskap

jf. [kap. 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

7. Det gis hjemmel i loven for at antallskravet kan fravikes i helt særlige tilfeller

jf. [kap 7](#) og [§ 3](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

☒ Enig

☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

Eventuell kommentar

- ☐ Viktig
☒ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

8. Et samfunn må være registrert for å ha krav på tilskudd og for å kunne tildeles vigselfrett, jf. kap. 7 og 19 og §§ 3 og 4 og forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd.

jf. [kap. 7](#) og [19](#) og [§§ 3](#) og [4](#)

forslag til endring i ekteskapsloven § 12 første ledd (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

Hvor viktig er dette?

Eventuell kommentar

- ☒ Enig
☐ Uenig

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

9. Staten skal overta kommunenes finansieringsansvar for tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke

jf. [kap. 13](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

Hvor viktig er dette?

Eventuell kommentar

- ☒ Enig
☐ Uenig

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

10. Tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal beregnes etter antallet medlemmer i samfunnet over 15 år

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

Hvor viktig er dette?

Eventuell kommentar

- ☐ Enig
☒ Uenig

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Alle medlemmer bør telle.

11. Satsen for tilskudd per medlem i tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke skal reguleres årlig i samsvar med endringene i statens tilskudd til Den norske kirke

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

12. Tilskudd til investeringer av Den norske kirkes kirkebygg fra før 1900 skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Kirkebygg er viktige kulturminner, og samfunnet har et felles ansvar med å ivareta historien, kunst, historikk m.v. utover kirkebyggenes funksjon som et sted for trosutøvelse. Viktig at staten gir tilskudd til kirkebygg som er særskilte kulturminne.

13. Tilskudd til oppgaver Den norske kirke utfører på vegne av det offentlige skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

14. Tilskudd til utgifter som følger av Den norske kirkes særlige stilling skal ikke inngå i reguleringsgrunnlaget for tilskudd til andre tros- og livssynssamfunn

jf. [kap. 14](#) og [§ 4](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☐ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

15. Samfunn skal kunne nektes tilskudd dersom de mottar bidrag fra stater som ikke respekterer retten til tros- og livssynsfrihet

jf. [kap. 15](#) og [§ 6](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☒ Enig ☐ Uenig	☐ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	<i>Hvordan sikre at penger fra slike stater ikke går via private?</i>

16. Det skal overlates til fylkesmannen å treffe vedtak om registrering og tilskudd etter loven og å føre tilsyn med virksomheten

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☒ Enig ☐ Uenig	☐ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	

17. Fylkesmannens myndighet etter loven skal kunne ivaretas av ett fylkesmannsembete

jf. [kap. 17](#) og [§ 7](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☒ Enig ☐ Uenig	☐ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	

Den norske kirke

18. Særskilte bestemmelser som kun retter seg mot Den norske kirke (kirkelig rammelov) skal gis i et eget kapittel i den nye trossamfunnsloven

jf. [kap. 8](#) og [§§ 8 – 16](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☒ Enig ☐ Uenig	☒ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	<i>Enig i prinsippet, men mener at enkelte paragrafer bør utdypes, bl.a. hva skal DNK være, hva er folkekirken og hva er soknets oppgaver. § 8 sier at demokratisk og landsdekkende folkekirke. Folkekirken er etter vårt syn det som skjer i lokalkirken, i soknet, og det må legges til rette for en aktiv og levende folkekirke. Det er lokalkirka som er kirkens sentrum. Det er her ordet forkynnes, sakrament forvaltes, diakoni utføres, barn får</i>

trosopplæring, det kristelige liv vekkes og næres. Vi beklager at denne forståelsen av kirke ikke er med i lovforslaget. Å foreslå å fjerne rett til permisjon for å utøve sine verv i DNKS organ, er etter vår oppfatning å svekke demokrati i DNK.

19. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette nærmere bestemmelser om kirkens organisering, kirkelig inndeling, kirkelige organer og valg til disse

jf. [kap. 8](#) og [§§ 10 og 11](#) (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Når vi er uenig i lovforslaget er det ut fra: - Balansen mellom soknet og soknets organ og DNK på nasjonalt nivå (Kirkemøtet) endres ved at det ene rettssubjektet gis myndighet til å bestemme over det andre. - Forslaget snur kirketenkingen på hodet. Kirkas kjernevirksomhet som skjer lokalt i soknet blir underlagt sentral styring. - Soknet er fortsatt rettssubjekt, men uten definert ansvar og oppgave. Vi ønsker at hoveddelen fra Kirkelovens § 9 og § 14 blir med i loven. Soknets organ må ha myndighet, oppgaver og ansvar til å være kirke. Dette er vesentlig for å sikre lokalt demokrati og engasjement og folkekirkens framtid. - I kommuner med flere sokn, bør det fortsatt være lovfestet fellesråd eller at soknets organ gis lovhjemmel for å finne samarbeidsordninger, ikke at dette legges til Kirkemøtet. Dagens fellesråd ivaretar soknenes fellesoppgaver i økonomi, arbeidsgiverforhold, gravplassforvaltning m.v. - Lovforslaget er ikke konsekvent i hva som reguleres eller overlates til Kirkemøtet, når det foreslås prost i hvert prosti. §-en om prestenes pensjon bør vel ivaretas i virksomhetsoverdragelse og ikke i en rammelov. - Positivt at lovforslaget beskriver og hjemler prestetjenesten. Vi mener at øvrige ansatte som kirkemusikere, diakoner, kirketjenere, kontortilsatte og ledere utgjør en stor og viktig innsats i kirkas mange gjøremål. Forholdet og evt. konsekvenser for

disse ved evt. endringer må utredes grundig.

20. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om kirkebygg

jf. [kap. 8](#) og [§ 13](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☐ Enig ☒ Uenig	☒ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	<i>Vi er glad for at soknet fortsatt skal eie kirkebyggene, og mener at de som eier skal være forvalter av kirkebyggene. Soknets organ kan selv finne gode, formålstjenlige ordninger for drift og vedlikehold av kirkebyggene, alene eller i samarbeid med andre sokn. Kirkebyggene er viktig for lokalsamfunnet og vår historie, stolthet og forankring. Lokal forvaltning er viktig for engasjement, tilhørighet og frivillig innsats og arbeid. Kirkemøtet kan gjerne gi noen overordnede regler om bruk m.v. og i samarbeid med KA tilby soknene kompetanse og hjelpemidler for byggforvaltning.</i>

21. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette bestemmelser om, og med hvilke unntak og særregler, forvaltningsloven, offentlighetsloven og arkivloven skal gjelde for kirken

jf. [kap. 8](#) og [§ 16](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ	Hvor viktig er dette?	Eventuell kommentar
☐ Enig ☒ Uenig	☒ Viktig ☐ Ikke viktig ☐ Ingen oppfatning	<i>Lover for offentlige instanser bør gjelde videre for DNK. Dette kan begrunnes i den særstilling DNK gis i Grunnloven og for å sikre at DNK fortsatt skal være en åpen demokratisk folkekirke. Åpenhet og god forvaltning er å vise kommunen, innbyggerne, media m.v. at kirken ikke har noe å skjule. Grunnleggende for at DNK skal ha tillit fra folket og beholde sin troverdighet.</i>

22. Det skal overlates til Kirkemøtet å fastsette om medlemmer av kirken skal betale medlemskontingent

jf. [kap. 10](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Medlemskontingent rokker ved prinsippet om at dåpen er det eneste kriterie for å være medlem og tilhøre kirken. Forslaget rokker også ved Grunnlovens § 16 om at DNK skal være en folkekirke i det innføring av medlemskontingent kan utestenge folk som medlemmer av økonomiske grunner. Dersom medlemskontingent innføres må det være til formål som det offentlige ikke har finansieringsansvar for. Er medlemskontingent lokal eller sentral? Tolkning av medlemskap kan bli krevende hvorvidt kirkelige handlinger skal være vederlagsfritt eller ikke, - f.eks. er gravferden for den avdøde eller de etterlatte, er det tilstrekkelig at en etterlatt er medlem.

23. Bestemmelsene om at soknet og Den norske kirke er selvstendige rettssubjekter skal videreføres

jf. [kap. 8](#) og [§ 9](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Viktig å lovfeste soknet som selvstendig rettssubjekt. Ikke minst fordi kirken er det som skjer lokalt. Soknet må også tillegges ansvar og oppgaver, nemlig å være kirke med ansvar for gudstjenester, kirkelige handlinger, trosopplæring, diakoni, kirkemusikk.

24. Mener du at Den norske kirke skal finansieres ved at a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre, eller b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke?

jf. [kap. 9](#) og [§ 12](#) (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ a) Dagens økonomiske oppgavefordeling mellom staten og kommunene føres videre.

☐ b) Staten skal overta det ansvaret kommunene i dag har for finansiering av den lokale kirke.

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Vi mener todelt finansiering er best for DNK samlet: - Kommunal finansiering sikrer nærhet mellom kirke og lokalsamfunn, at kirka er en viktig del av lokalsamfunnet og at lokalkirken er knyttet til lokalsamfunnet. Kommunal finansiering garanterer for lokal folkekirke. - Kun statlig finansiering til Kirkemøte som fordeler midlene, forrykker balansen mellom soknet og det nasjonale. - Ved todelt finansiering har det enkelte rettssubjekt egen økonomi og prioriterer midlene til sine oppgaver og ansvar. Det offentliges finansieringsansvar må være i samsvar med lovens formål og lovfestes. - Staten må yte tilskudd til trosopplæring, i samsvar med tidligere vedtak. - Kommunens økonomiske forpliktelser i Kirkelovens § 15 må videreføres. Som folkekirke bidrar vi i lokalsamfunnet med å lage trygge og gode lokalsamfunn, og diakoni og kirkemusikk er viktig bidrag i så måte. - For å sikre demokrati i kirken er administrativ hjelp for soknets organ, bispedømmeråd og Kirkemøtet viktig. To forhold som må avklares viss det blir kun statlig finansiering: - Momskompensasjonen som soknene har i dag. - Tjenesteytingsavtalen mellom kommunen og kirka.

Vigselsrett, gravplassdrift og andre spørsmål

25. Vigselsrett for tros- og livssynssamfunn skal videreføres, jf. kap. 19 og forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13.

jf. [kap. 19](#)

forslag til endringer i ekteskapsloven §§ 12 og 13 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

26. Den lokale kirkes ansvar for gravplassdrift og –forvaltning skal videreføres som normalordning, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Forslaget støttes i det DNK har ivaretatt dette ansvaret og utført oppgavene bra,- dette er godt dokumentert. Forslaget taler for at det fortsatt lovfestes et organ for soknet (fellesråd) som samsvarer med kommunens geografi. Dette for å ivareta lik forvaltningspraksis, tilsatte som jobber i flere sokn, rasjonell drift, økonomi m.v. I områder med stor andel kirkelig medlemskap, vil vi også peke på at når DNK har gravplassforvaltningen, gis innbyggerne et helhetlig gravferdstilbud.

27. Fylkesmannen skal etter søknad fra kommunen kunne treffe vedtak om overføring av gravplassansvaret til kommunen, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven § 23.

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven § 23 (lenken åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☐ Enig
☒ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Dette er å frata kirken myndigheten som er gitt i gravferdsloven § 23. Det foreslås heller at soknets organ og kommunen kan avtale å overføre gravplassmyndigheten, alternativt at fylkesmannen kan treffe vedtak etter at soknet og andre berørte parter har gitt uttale. En eventuell overføring har mange konsekvenser for arbeidstakerne, virksomhetsoverdragelse, økonomi m.v.

28. Det ansvaret bispedømmerådet har etter gjeldende gravferdslov, skal overføres til de enkelte fylkesmenn, jf. kap. 22 og forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24

jf. [kap. 22](#)

forslag til endringer i gravferdsloven §§ 4, 21 og 24 (lenkene åpnes i nytt vindu)

Velg et alternativ

- ☒ Enig
☐ Uenig

Hvor viktig er dette?

- ☒ Viktig
☐ Ikke viktig
☐ Ingen oppfatning

Eventuell kommentar

Støtter forslaget, både ut fra å samle kompetanse og fordi gravplassforvaltningen er på vegne av hele samfunnet. For øvrig er ikke bispedømmerådene foreslått som lovfestet organ, og vi stiller da spørsmål ved om dagens ordning kan videreføres.

Kommentarer

Samandrag Det er 20 år sidan sist det vart gjort endringar i Kyrjelova. Både kyrkja og samfunnet har utvikla seg på desse åra. I norsk politikk og samfunnsliv er livssyn og trusmangfold utfordrande for både personlege og politiske parti sitt grunnsyn. Det er lett å vise forståelse for Regjeringen sitt behov for kritisk vurdering av etablerte ordningar m.a. økonomiske tilskot av di det er eit aukande trusmangfold. For ein Gudbrandsdøl er det folkekyrkja all tru er bygd på. Det er ikkje naturleg for oss å prate om eller praktisere trua på ein utadvendt måte. Det er ingen grunn til å tru at kyrkja eller trua betyr mindre av den grunn. Derfor er det grunn til å påpeike at det er uheldig at den gamle loven blir erstatta av ei rammelov. Målsettinga er fin, men innsatsfaktorane manglar. Det nye lovforslaget legg opp til: - Svakere finansiell forpliktelse for stat og kommune - Endrar på gjeldande myndigheitsfordeling i Dnk, soknet blir svekka. - Arbeidsrettslege konsekvensar manglar i utredninga om soknet som arbeidsgjevar og eiar av kyrkjebygg - Trusopplæring, diakoni og kyrkjemusikk er borte Paragraf 16 i Grunnlova stadfestar at Den norske kyrkja og Staten har eit sterkare forhold enn andre trusretningar. Staten har og særskilte forventningar til Den norske kyrkja. Dovre kyrkjelege råd meiner at soknet er den grunnleggjande einheita i Dnk og kan ikkje lausrivast. Det er soknet alt er bygd opp frå. Det bør lovfestast at fellesrådet er eit eige rettssubjekt. Det kan bli utfordrande i framtida når soknet eig kyrkjebygga men må gje forvaltningsansvaret over til eit anna organ. Det må inn i lovteksta eit tydelegare finansieringsansvar for stat og kommune. Kyrkjene er eit viktig samlingspunkt i lokalsamfunna. Mange små samfunn har dårleg oppmøte i det vanlige slik historia har synt tidlegare også i oppgangstider. Kyrkja er mykje brukt i reiselivssamanheng. Kyrkjene er kulturbygg, dei er sosial møteplass og arena for vår indre tru.